

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	C.M. Hagemeyer	Datum	21 juni 2022
Doorkiesnummer	030 - 28 65924	Kenmerk	10036026
E-mail	c.hagemeyer@utrecht.nl	Onderwerp	Voortgang nieuwe aanpak inburgering
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en Integratie

Geachte leden van de raad,

Op 21 januari 2021 heeft uw raad de Nota van Uitgangspunten Opgave Inburgering vastgesteld als Utrechts kader voor de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering (Wi2021) per 1 januari 2022. De Utrechtse ambitie is om samen meer werk te maken van inburgering, zodat inburgeraars zich thuis weten in onze stad. Inburgeren betekent meedoen vanaf dag één.

In [oktober 2021](#), [december 2021](#) en in [maart 2022](#) bent u geïnformeerd over respectievelijk de start van de drie pilots inburgering, de inkoop taalonderwijs en de vertraagde instroom van nieuwe inburgeraars.

De basis van het Utrechtse inburgeringsstelsel is op orde en vanaf 1 januari 2022 hebben we de eerste nieuwe inwoners ontvangen die inburgeringsplichtig zijn onder de Wi2021. We zijn dus nog maar net gestart, maar de eerste ervaringen en inzichten delen we graag met u. Ook gaan we in op de voortgang van de pilots en een aantal toezeggingen. Met deze brief zijn de hieronder genoemde toezeggingen afgedaan.

Nieuwe inburgeraars

Momenteel zijn er 174 inburgeraars nieuwe wet gekoppeld aan de gemeente Utrecht, waarvan 92 gezinsmigranten en 82 asielmigranten (waarvan 13 met een woning en 69 in het AZC). De totale verwachte instroom in 2022 is naar schatting 300 asielmigranten en tussen de 375 en 550 gezins- en overige migranten.

Door onze nieuwe regierol hebben we meer zicht gekregen op de groep gezinsmigranten. Wat opvalt is dat zij relatief hoogopgeleid zijn, vaak fulltime werken, goed Engels spreken en soms al wat Nederlands. Er zijn ook enkele gezinsmigranten die weinig tot geen opleiding hebben gevolgd en laaggeletterd zijn. Al tijdens de brede intake wordt bekeken waar het buurtteam hen extra kan ondersteunen.

Samen met de stad ontwikkelen en leren

Onze ambitie op inburgering realiseren we op diverse manieren samen met de stad. In het netwerk van de Inburgeringscoalitie ontmoeten meer dan 40 partners elkaar. Daarnaast zijn voormalige en huidige inburgeraars (toezegging 21/T37) nauw betrokken bij de opgave. Een deel van hen heeft zich verenigd in klankbordgroep de Stem, die we maandelijks vragen om feedback en signalen over de aanpak inburgering. Ook geven voormalig inburgeraars trainingen en hebben zij een rol in de ontvangst van nieuwkomers in het Welkomhuis.

Ambitie in de praktijk

Team Inburgering

De eerste ervaringen met de samenwerking in de netwerkorganisatie met de gemeente, Vluchtelingenwerk en de buurtteams zijn positief. De organisaties voeren gezamenlijk de brede intakegesprekken met inburgeraars en bespreken casuïstiek. De inburgeraar krijgt hierdoor een integraal begeleidingstraject. De komende tijd bekijken de deelnemende organisaties hoe zij elkaar het beste kunnen aanvullen en versterken.

Kansrijke Start

Vanuit het leidende principe 'integratie en participatie vanaf dag 1' bieden we in Utrecht de nieuwe inburgeraars zo vroeg mogelijk de Kansrijke Start aan. Tijdens de Kansrijke Start krijgen nieuwkomers brede intakegesprekken, trainingen en de leerbaarheidstoets aangeboden. Dit zijn meteen ook belangrijke tools voor Team Inburgering om het Plan Inburgering en Participatie (PIP) met daarin de leerroute vast te stellen. Inburgeringscoaches geven op basis van de eerste gesprekken aan dat de uitkomst van de leerbaarheidstoets niet altijd overeenkomt met het beeld dat is ontstaan tijdens de gesprekken. We zijn gestart met een pilot om te onderzoeken of aanvullende toetsing bijdraagt aan het bepalen van de leerroute.

Welkomhuizen

Welkomhuizen zijn welkome plekken in de stad waar inburgeraars terecht kunnen voor ondersteuning, zodat zij zich beter en sneller thuis voelen. In oktober 2021 is het eerste Welkomhuis als pilot gestart in het Krachtstation in de wijk Kanaleneiland. De ervaringen en geleerde lessen van afgelopen periode vormen de basis voor de doorontwikkeling van de Welkomhuizen. De functies van het Welkomhuis krijgen een duidelijker invulling: begeleiding, ontmoeting- en netwerkplek, wegwijzer, praktische hulp en taallessen en taal oefenen in de praktijk (toezegging 21/T40). Met focus op de inburgeraar, waarbij andere Utrechters uiteraard ook welkom zijn. In plaats van een vergelijkbaar aanbod als op andere plekken in de stad op het Welkomhuis te creëren, gaan we sterker inzetten op het doorverwijzen naar het bestaande aanbod. We willen zo de zelfredzaamheid van de inburgeraar in de eigen wijk vergroten. Dit betekent dat we inzetten op versterking van de samenwerking met regulier aanbod in buurten en wijken én intensivering van de samenwerking met organisaties en initiatieven die zich inzetten voor nieuwe Utrechters. Denk aan Plan Einstein en het International Welcome Centre Utrecht Region. Het Welkomhuis gaat zo meer een brugfunctie vervullen. Gaandeweg hebben de gebruikers van het huidige Welkomhuis in het Krachtstation aangegeven dat deze locatie in mindere mate aansluit bij het doel en de functies van het Welkomhuis. We zijn daarom gestart met een zoektocht naar een nieuwe locatie (toezegging 20/T581). We hopen uiterlijk eind 2022 te verhuizen naar een nieuwe locatie. We gebruiken de resterende pilotperiode (2022-2023) om te onderzoeken hoe we slimme combinaties kunnen maken met de basisinfrastructuur in de stad en gebruik kunnen maken van de gemeenschapskracht in Utrecht.

Financiering lokale initiatieven

We zetten in op meedoen en inclusie vanaf dag één. Dit vraagt inzet van zowel de inburgeraar als de stad. Inburgeraars kunnen onder andere gebruik maken van het grote en diverse aanbod van lokale initiatieven uit de stad voor vluchtelingen (toezegging 20/T580). Veel van deze initiatieven hebben een plek gekregen in Plan Einstein, waarvoor we afspraken hebben gemaakt met het COA en in het coalitieakkoord structurele financiering is opgenomen. Hier zoeken we de komende periode nog meer de aansluiting bij.

Kwaliteit en financiële kaders inkoop taalonderwijs

Het taalonderwijs voor de B1 route (gericht op het beheersen van taalniveau B1 en werk) en de Zelfredzaamheidsroute (gericht op behalen zelfredzaamheid, als de B1 route en de onderwijsroute niet haalbaar zijn) is meerjarig ingekocht. In de aanbesteding hebben we extra kwaliteitseisen gesteld

Datum 21 juni 2022
Ons kenmerk 10036026

aan de docenten en aan het kwaliteitsplan van de taalaanbieder. Dit is aanvullend op het verplichte landelijke [keurmerk Blik op Werk](#). Om het beoogde resultaat, taal beheersen op een zo hoog mogelijk niveau, te realiseren ontvangen de taalaanbieders een vast budget per cursist. Dit schept vooraf duidelijkheid over de financiën en creëert voldoende ruimte voor de taalaanbieder om te ontwikkelen en te leren (toezegging 21/T36).

Ondertussengroep

Naast de inburgeraars nieuwe wet zijn er ook Utrechtse inwoners die moeten inburgeren onder vorige inburgeringswetten. Een deel van hen heeft nog niet aan hun inburgeringsplicht voldaan; de Ondertussengroep. Het gaat om ongeveer duizend inwoners, die we zoveel mogelijk in de geest van de nieuwe aanpak Inburgering ondersteunen. Voor de Ondertussengroep krijgen we budget van het Rijk. Een kleiner deel van deze groep heeft de volledige DUO-lening opgebruikt maar nog niet aan alle inburgeringsverplichtingen voldaan: de zogenoemde ELIP-groep (Einde Lening Nog Inburgeringsplichtig). Ondersteuning aan deze groep is maatwerk: sommige inwoners hoeven nog maar één of twee examenonderdelen af te leggen en anderen moeten nog een aanzienlijk aantal onderdelen afronden. Er is een [wetswijziging in de maak](#) die in principe ingaat per 1 januari 2023, waardoor er gegevensuitwisseling over deze groep inburgeraars mogelijk is en we hen beter in beeld kunnen krijgen en begeleiden.

Verbinding met Oekraïense vluchtelingen

Dit jaar vangen we in Utrecht veel vluchtelingen uit Oekraïne op. Zij vallen niet onder de wet inburgering, maar ook voor hen vinden we integratie en participatie vanaf dag 1 belangrijk. Bij aankomst krijgen zij informatie over school, werk en activiteiten in Utrecht. Daarnaast kunnen zij een beroep doen op de ondersteuning en zorg in de stad, net zoals andere Utrechters.

Tot slot

Om de vorderingen op de ambitie te volgen, verzamelen we voortdurend en op diverse manieren kwalitatieve en kwantitatieve informatie en data. We kiezen ervoor om data te gebruiken die eenvoudig meetbaar is, met weinig extra administratieve belasting voor ons en onze partners. We werken momenteel aan een aantal bruikbare indicatoren die inzicht geven in het realiseren van onze ambities. Het ontwikkelen van deze indicatoren en het bespreken van de vorderingen doen we samen met een breed samengestelde focusgroep. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van (voormalig) inburgeraars, maatschappelijke (zorg)organisaties en de Hogeschool Utrecht. We geven deze aanpak van betekenisvol sturen en verantwoorden de komende maanden met de focusgroep en kennisinstellingen verder vorm (toezegging 20/T580).

We hebben belangrijke stappen gezet om een inburgeringsstelsel neer te zetten dat ervoor zorgt dat inburgeraars zich thuis weten in Utrecht. We vertellen u, samen met onze partners en (voormalig) inburgeraars, graag meer over hoe deze nieuwe aanpak vorm krijgt in de praktijk. U ontvangt daarom een uitnodiging voor een technische sessie na de zomer en zo gauw een werkbezoek op locatie mogelijk is, zullen we u ook daarvoor uitnodigen. Daarnaast informeren we u jaarlijks, in ieder geval tot en met 2024, met een voortgangsbrief. De eerstvolgende brief krijgt u uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023.

We vertrouwen erop dat we u met deze brief goed hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,